

Divendres, 25 de Febrer de 2005, Aula 203 UB

Seminari 110

Salut laboral. Les condicions de salut i seguretat en el treball educatiu. Un factor de qualitat.

Isidre Rabadà (professor de secundària, tècnic superior en prevenció de riscos laborals)

Presentat per Federació d'Ensenyament de CCOO de Catalunya

Ponència

La salut i la seguretat en l'àmbit educatiu és més difícil de delimitar que no pas a d'altres branques laborals. El perill està en que tothom acaba parlant només d'estrès i que sota aquest concepte s'engloba una gran varietat de problemàtiques.

La clau està en centrar l'atenció en les causes de les diverses problemàtiques i no en quines són. En el per què i no el què. Un cop aquesta distinció quedi ben palesa cal recordar que evitar-ho tot és impossible. No obstant, les dades actuals no són inevitables.

Activitat

Es reparteix un full amb un llistat de 21 situacions que poden afectar la salut del docent. Es demana que es triïn cinc d'aquestes i es jerarquitzin de menys a més perjudicial per a la salut del docent. L'objectiu que a través del debat entre els assistents s'arribi a un acord en relació a quines són les cinc situacions que més poden afectar a la salut dels docents.

A tall de mostra senyalem algunes d'aquestes 21 situacions que van generar més debat: Excessiu nombre d'alumnes a l'aula / Manca de reconeixement social / Manca de suport de les famílies a l'acció educativa del centre escolar / Manca de col·laboració i/o cooperació entre companys. El debat per a consensuar les cinc situacions més determinants es torna una reflexió i discussió sobre algunes de les problemàtiques que s'apunten.

Una qüestió a la qual es dóna gran importància és la relació que estableix la família de l'alumne amb l'escola. És diu que molts pares no volen saber res de l'escola però volen resultats i que això crea un distanciament i una tensió entre l'escola i la família que acaba perjudicant al professorat. En aquest sentit es comenta que no tot és culpa dels pares. Ells tenen uns horaris i unes situacions personals que dificulten en gran mesura aquesta

interacció amb l'escola. Les dificultats per a conciliar vida familiar i vida laboral repercuteixen negativament tant en les famílies com en l'escola. El problema ve quan es conclou que és l'escola qui ha de solucionar aquest dilema amb més i més hores.

La necessitat de promoció social és admesa per tothom però no hi ha coincidència en què s'entén per promoció social i si hi ha possibilitats reals per a que aquesta es produeixi. Es destaca que la promoció no sempre ha de ser jeràrquica, també pot ser horitzontal.

La qüestió relativa a la manca de suport entre companys és considerada de vital importància. Es diu que és de gran ajut que existeixi aquesta cooperació però que ara això es dona menys perquè cada professor té els seus propis problemes. Es destaca que, contradictòriament, això passa més a la pública. Un assistent remarca el fet que aquesta manca de suport mutu és extensible a gran nombre de professions i que és una qüestió dels temps actuals. Hi ha acord al voltant d'aquesta afirmació però es puntualitza que és imprescindible que els mestres no caiguin en aquest parany.

Arrel d'aquesta discussió és planteja la possibilitat que no hi hagi un marc de treball que afavoreixi aquesta cooperació. Això seria cert especialment per a primària. A l'escola actual s'hi van sumant i sumant nous elements però no hi ha un projecte al darrere que doti de sentit a aquestes incorporacions i al projecte global. En aquest sentit hi ha unanimitat a l'hora de concloure que el professor no ha de carregar amb tota la responsabilitat educativa. Hi ha problemàtiques socials amb les quals ningú sap què fer i s'acaben passant a l'escola sense més. L'educació ha de ser una responsabilitat compartida entre tots els àmbits de la societat.

Conclusions

Cal fer una anàlisi d'una sèrie d'elements de cara a organitzar un funcionament més coherent del sistema educatiu. Un bon exemple seria el dels substituïts. Són un element estructural i per tant cal una organització racional en funció de les necessitats.

S'arriba a la conclusió que és impossible posar-se d'acord en quines són les cinc situacions més conflictives. Totes ho són. Tota situació negativa és sempre multicausal, d'aquí les dificultats per trobar solucions. No hi ha una recepta general per a totes les escoles, cal anar a la unitat escolar per a trobar solucions efectives.